

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/82/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816205173
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3816205173.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: H. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., Na A. č. XXX/X, o zaplatenie 388,55 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 05. decembra 2016 č. k. 15C/79/2016-65, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému voči žalobcovi **nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie žalobu proti žalovanému zamietol (výrok I.) a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).
2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 388,55 eur a úroku z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 388,55 eur od 28.06.2014 do zaplatenia dôvodiac, že na základe zmluvy o revolvingovom úvere, ktorú uzavrel dňa 22.03.2013 žalovaný so Slovenskou sporiteľňou, a.s., poskytla Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovanému úver, ktorý sa tento zaviazal uhrádzať za podmienok dohodnutých v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach v mesačných splátkach, pričom žalovaný v stanovených termínoch splátky neplnil. Pôvodný veriteľ pohľadávku zo zmluvy voči žalovanému postúpil žalobcovi na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.06.2014. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu vo výške 401,44 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 388,55 eur, úroku z omeškania vo výške 12,89 eur.
3. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.
4. Pred vyhodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd prvej inštancie zaoberal tým, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplatenia peňažnej pohľadávky proti žalovanému na základe predmetnej zmluvy o úvere.
5. Bolo preukázané, že medzi pôvodným veriteľom SLSP, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom bola dňa 27.06.2014 uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok, z prílohy ktorej vyplýva, že predmetom postúpenia mala byť aj pohľadávka voči žalovanému v celkovej výške 401,44 eur na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 22.03.2013. Ustanovenie § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka

priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade dodržaná. Keďže pôvodný veriteľ SLSP, a.s. je bankou, zákonodarcom sú v osobitnom zákone stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky bankou na inú osobu. Zákonodarcu v ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách stanovil predpoklady, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. V prípade, že tieto podmienky splnené nie sú, nemôže dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky. Písomná výzva banky dlžníkovi na splnenie dlhu, je nevyhnutnou podmienkou platnosti postúpenia pohľadávky banky na tretiu osobu. Žalobca predložil súdu výzvu banky ako pôvodného veriteľa datovanú dňom 19.02.2014 na zaplatenie omeškaného dlhu z úveru adresovanú žalovanému, no nepreukázal, že túto výzvu naozaj tomuto doručil, resp. aspoň doručoval. Žalobca teda nepreukázal, že jeho právny predchodca postupoval podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Z dokazovania vyplynulo, že SLSP, a.s. listom zo dňa 04.07.2014 oznámila žalovanému postúpenie pohľadávky na žalobcu. Súdna prax sa však už odklonila od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 210/01, na ktoré poukazoval žalobca, a podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo 49/2008 zo dňa 14.5.2008 ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 76/2007 zo dňa 28.1.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo, a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca, a nemožno vyvodiť ani to, že dlžník by mohol namietat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky len vtedy, ak by postupca postúpenie pohľadávky dlžníkovi neoznámil, ale postupník by postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal; na takéto rozlišovanie v postavení dlžníka nemožno nájsť oporu v ustanovení § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka. K správnosti týchto záverov obsiahnutých v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 76/2007 zo dňa 28.1.2009 sa priklonil aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 3.7.2012.

6. V konaní bolo žalobcom tvrdené, že dňa 27.06.2014 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi postupcom Slovenskou sporiteľňou a.s., IČO: 00 151 653 a žalobcom ako postupníkom, ktorej predmetom malo byť aj postúpenie pohľadávky voči žalovanému zo zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 22.03.2013. Súd z listín predložených žalobcom do vyhlásenia rozhodnutia mal za preukázané, že žalovaný mal byť písomne vyzvaný Slovenskou sporiteľňou a.s., výzvou z 19.02.2014 na úhradu dlžnej sumy, avšak žalobca v konaní nepreukázal, že táto výzva bola žalovanému skutočne aj zaslaná a doručená. Žalobca nepreukázal, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, pretože nepreukázal splnenie podmienok citovaných v § 92 ods. 8 Zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, preto súd dospel k záveru, že postúpenie pohľadávky uplatnenej žalobou bolo neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka a žalobca nenadobudol pohľadávku voči žalovanému. Navyiac súd uviedol, že nebolo tiež preukázané, či žalovaný bol skutočne v omeškaní aj pred samotným postúpením, navyiac banka postupovala zrejme pohľadávku z úverového vzťahu, ktorý nebol ukončený, nebolo preukázané či bol úver zosplatený, pričom žalobca by nemohol nadobudnúť postúpením aj nezosplatenú časť úveru, čo má rovnako za následok záver o neplatnom postúpení pohľadávky voči žalovanému.

7. Z uvedených dôvodov pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, súd žalobu proti žalovanému zamietol.

8. O trovách konania aplikujúc ust. § 255 ods. 1 CSP rozhodol tak, že úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal dovodiac, že mu trovy v konaní nevznikli.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci (odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP) a uviedol, že ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu. Uviedol, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu adresované žalovanému o postúpení pohľadávky, čo zakladá aktívnu legitimáciu na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení a toto spájal s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia

je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, žeby podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. To znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle ust. § 524 Občianskeho zákonníka. Napriek vyššie uvedenému žalobca poukazuje na výzvu, ktorou v konaní preukázal, že právny predchodca žalobcu splnil všetky povinnosti, ktoré mu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladá. Z uvedeného zákonného ustanovenia tiež nevyplýva, že by banka nemohla postúpiť pohľadávku na nebanku z neukončeného „živého“ úveru. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie žalobcu a platné postúpenie pohľadávky, predmetnú skutočnosť žalobca preukázal oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobe vyhovel a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 67,47 eur, prípadne rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Žalovaný nevyužil svoje zákonné právo písomne reagovať na podané odvolanie.

11. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

12. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

13. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

14. Vychádzajúc z obsahu odvolania žalobca namietal nesprávny právny záver súdu prvej inštancie v otázke posudzovania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, čím uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom závere (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

15. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

16. Vyššie uvedenú odvolaciu námietku žalobcu, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnenú, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nesplnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému na žalobcu (§ 92 ods. 8 zákona o bankách) s následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky na žalobcu (§ 39 OZ), v dôsledku čoho žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania i keď by mu prináležala pre úspech v spore nepriznal (§ 255 ods.1 CSP), keďže tomuto trovy nevznikli. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie a s prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu, uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti:

18. Súd prvej inštancie žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol z dôvodu, že dospel k záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nesplnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému na žalobcu (§ 92 ods. 8 zákona o bankách).

19. Ako správne uvádza súd prvej inštancie, aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu žalobcu ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

20. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej v písomnej forme medzi doterajším veriteľom (postupcom, cedentom) a treťou osobou (postupníkom, cesionárom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi (cesus) novému veriteľovi, a to buď za odplatu, alebo bezodplatne. Postupník sa stane novým veriteľom, nadobúda pohľadávku (s príslušenstvom a právami s ňou spojenými). Postupca stráca postúpenú pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Nie je ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie.

21. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovoľené, ale len za určených podmienok.

22. Takýmto prípadom je ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase cesie (postúpenia) pohľadávky.

23. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1.) splatná, a to až po predchádzajúcej (2.) písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené (3.) omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

24. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/119/2013). Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru NBS ako centrálnej banky.

25. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa § 525, alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovoľená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje, (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť.

26. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka neprechádza pre neplatnosť zmluvy.

27. Je bez významu odvolacia námietka žalobcu, že podmienky platnosti postúpenia pohľadávky sú uvedené v zákonom predpise, ktorý je predpisom verejného práva. Zmluva o postúpení je súkromnoprávnou zmluvou, ktorú upravuje Občiansky zákonník. Táto charakteristika zmluvy nevyklučuje možnosť upraviť osobitné podmienky jej platnosti pre špecifický okruh pohľadávok (bankové pohľadávky) v osobitnom zákone v zásade verejnoprávnej povahy (zákon o bankách). Pre aplikáciu ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je rozhodujúce zistenie, že právny úkon je v rozpore so zákonom. Ust. § 39 Občianskeho zákonníka nerozlišuje, o akú triedu právnej normy ide (normu verejného, alebo súkromného práva).

28. Písomná výzva banky klientovi (dlžníkovi alebo ručiteľovi; klientom v zmysle § 5 písm. h/ zákona o bankách je osoba, s ktorou má banka alebo pobočka zahraničnej banky v rámci výkonu bankových činností uzavretý obchod, ktorým je vznik, zmena alebo zánik záväzkových vzťahov medzi bankou a

klientom), je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu. Žalobca síce v konaní predložil text výzvy na úhradu dlžnej sumy (výzva Slovenskej sporiteľne, a.s. datovaná dňom 19.02.2014), avšak nepreukázal jej zaslanie, ani doručenie žalovanému. Preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal prvú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 zákona č 483/2001 Z. z.. Písomné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky, na ktoré poukazuje v odvolaní, nie je výzvou, ako má na mysli citované ustanovenie, a ani ju nenahrádza.

29. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie pohľadávky, zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná a postupca (banka) zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na žalobcu pre neplatnosť zmluvy (§ 39 OZ) neprešla. Jeho žaloba na plnenie bola už z uvedeného dôvodu správne zamietnutá, preto posudzovanie zostávajúcich námietok odvolania je nadbytočné.

30. Žalobcom uplatnené dôvody odvolania tak nebolo možné považovať za opodstatnené.

31. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v konaní nezaoberal a ktoré by neboli predmetom jeho posudzovania.

32. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nepriznal nárok na ich náhradu žalovanému napriek jeho úspechu v odvolacom konaní, keďže tomuto vznik trov v odvolacom konaní z obsahu spisu nevyplýva.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).